

PRINCIPALS DECRETS DE DESENVOLUPAMENT DE LA LLEI DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

BOCAIB 15 de Setembre de 1986

El Reial Decret 2193/79, de dia 7 de setembre, va començar el camí per a la total recuperació i normalització de la llengua catalana als centres docents no universitaris de les Balears.

Una vegada assolides les competències previstes als articles 10.21, 13 i 14 del nostre Estatut d'Autonomia, el Consell de Govern de la Comunitat Autònoma va aprovar el Decret 53/1985, que representa tota una passa més pel que fa referència a l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes a les escoles.

Finalment, el títol segon de la Llei 3/1986 de Normalització Lingüística ha vingut a fixar definitivament tot el que fa referència a l'ensenyament de la nostra llengua i literatura i ens assenyala quin és el camí que hem de seguir.

Des d'aquesta perspectiva, el Govern de la Comunitat Autònoma ha vingut treballant en aquest tema respectant les que, des del començament, han estat les línies mestres de la seva política lingüística: la necessitat de fer de la llengua un element d'identificació i d'unitat del poble de les Balears, la no discriminació dels no catalano-parlants, els quals han de veure en la llengua una eina per integrar-se dins la societat civil balear i la necessitat, reconeguda a l'Estatut, de l'estudi i la protecció de les modalitats lingüístiques pròpies de les Balears.

En conseqüència, amb la finalitat d'accelerar i refermar la normalització lingüística a les escoles, a proposta del Conseller d'Educació i Cultura i havent-ho considerat prèviament el Consell de Govern a la sessió de dia 28 d'agost de 1986 .

DECRET

Article 1.- 1.1. La llengua i la literatura catalanes s'impartiran a tots els nivells educatius no universitaris de forma obligatòria i en concordança amb els plans d'estudis generals d'acord amb el que estableix l'article 19.2 de la Llei de Normalització Lingüística .

1.2. Els programes d'ensenyament han d'assumir les modalitats lingüístiques pròpies de les Illes Balears sense perjudici de la unitat de la llengua catalana.

1.3. A l'educació especial, l'ensenyament de la llengua catalana es regirà mitjançant una Ordre del Conseller d'Educació i Cultura.

Article 2.- 2.1. En els centres docents no universitaris de les Illes Balears es podran impartir programes en llengua catalana d'acord amb el que estableix l'article 1, salvaguardant els drets que, en matèria lingüística, es deriven de l'article tercer de la Constitució.

2.2. La Conselleria d'Educació i Cultura determinarà els requisits que s'hagin d'acomplir per a la impartició de programes en llengua catalana.

Tot això, sense perjudici de les competències que, en relació amb aquest tema, puguin correspondre al Ministeri d'Educació i Ciència.

2.3. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'afavorir la implantació de programes en llengua catalana, especialment en les

àrees de socials i naturals, en les quals, d'acord amb els plans d'estudis estatals, s'han d'integrar continguts propis de les Illes Balears.

2.4. En col.laboració amb el Ministeri d'Educació i Ciència es podrà dictar la normativa oportuna per a la posada en funcionament de Centres d'Experimentació i innovació, els quals desenvoluparan programes específics en llengua catalana i n'avaluaran els diversos aspectes organitzatius i didàctics.

Article 3.- 3.1. Són competència de la Conselleria d'Educació i Cultura l'elaboració, l'aprovació, la modificació i la publicació dels programes i de les orientacions metodològiques per al desenvolupament de les ensenyances previstes al Decret present, que fixaran els continguts i els nivells bàsics de coneixement que els alumnes han d'assolir en els diversos cursos i cicles.

3.2. L'autorització preceptiva dels llibres de text i el material didàctic per a la impartició de les ensenyances previstes per aquest Decret serà competència exclusiva de la Conselleria d'Educació i Cultura.

No es podrà emprar, per tant, cap tipus de llibre de text que no hagi estat aprovat expressament per la Conselleria d'Educació i Cultura.

3.3. Es també competència de la Conselleria d'Educació i Cultura l'aprovació de les versions en llengua catalana dels textos d'altres matèries que s'emprin en els centres de les Illes Balears.

Article 4.- D'acord amb el que s'estableix a l'article 19.3 de la Llei 3/1986 de Normalització Lingüística, els centres concertats que imparteixen ensenyaments regulats prenent com a base una llengua no oficial a la Comunitat Autònoma han d'impartir com a assignatures obligatòries la llengua catalana i la castellana, sense perjudici de la normativa que correspon a l'Estat dictar en aquesta matèria conforme a allò que es preveu a l'article 12.2 de la Llei Orgànica del dret d'Educació.

Article 5.- 5.1. En casos excepcionals i en les circumstàncies previstes a la legislació vigent, l'obligatorietat de l'aprenentatge de la llengua catalana podrà ésser objecte d'exempció.

5.2. No es podrà expedir el títol de Graduat Escolar a aquells alumnes que hagin començat l'E.G.B. a partir del curs acadèmic 1986/1987 i que no demostrin en acabar-la un coneixement suficient, oral i escrit, de la llengua catalana i de la castellana.

Això no obstant, l'acreditació del coneixement de la llengua catalana pot no ésser exigida als alumnes que hagin estat exempts durant qualque any escolar o hagin cursat qualque període de la seva escolaritat obligatòria fora de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la Comunitat Valenciana i la Comunitat Autònoma de Catalunya.

Article 6.- 6.1. La Conselleria d'Educació i Cultura adoptarà les mesures necessàries per tal d'impulsar la utilització de la llengua catalana a tots els centres docents no universitaris de les Illes Balears, d'acord amb el que s'estableix als articles 22.1 i 22.2 de la Llei 3/1986 de Normalització Lingüística.

6.2 Els alumnes no podran ésser separats en centres diferents per raons de la llengua. Les autoritats educatives hauran d'adoptar les mesures necessàries per tal de fer efectiva l'execució del que

estableix aquest apartat.

Article 7.- 7.1. La Conselleria d'Educació i Cultura estimularà l'elaboració i la producció del material didàctic de i en llengua catalana. Per això, d'acord amb les disposicions legals vigents i amb les seves disponibilitats pressupostàries, ha d'instituir premis, concursos i qualsevol altra activitat que consideri pertinent.

7.2. En la mesura de les seves disponibilitats pressupostàries, la Conselleria d'educació i Cultura prepararà un pla de creació d'un Centre de Recursos i Material per a l'Ensenyament De i En Llengua Catalana

Tots els centres docents de les Balears podran tenir accés a la utilització del material de l'esmentat centre.

Article 8.- 8.1. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'establir els requisits específics, amb excepció de la titulació general establerta pel Ministeri d'Educació i Ciència, que ha de reunir el professorat que imparteixi els ensenyaments regulats per aquest Decret en els diferents nivells educatius.

8.2. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'establir un sistema de cursos de perfeccionament i de reciclatge del professorat que faci efectiu l'acompliment del que s'estableix a l'article 23 i a les disposicions addicionals 6ena. i 7ena. de la Llei 3/1986 de Normalització Lingüística.

Article 9.- Contra les resolucions de la Conselleria d'Educació i Cultura que es desprenguin d'aquest Decret hom podrà presentar recurs en els terminis, les circumstàncies i les formes que preveu la Llei de Procediment Administratiu.

Article 10.- La Conselleria d'Educació i Cultura regularà la forma de fer efectius els drets que es reconeixen a l'article 18 de la Llei 3/1986 de Normalització Lingüística.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Primera.- Per tal d'aconseguir l'aplicació plena d'aquest Decret i de les normes que el desenvoluparan, i mentre no existeixin altres competències educatives transferides, s'autoritza la Conselleria d'Educació i Cultura a establir amb el Ministeri d'Educació i Ciència els Convenis adients.

DISPOSICIÓ TRANSITORIA

Primera.- Mentre no sigui derogada expressament l'Ordre de 10 de setembre de 1985, de creació de la Comissió Tècnica d'Assessorament en matèria d'ensenyament de la llengua, la història i la cultura de les Balears, l'esmentada Comissió continuarà exercint la totalitat de les funcions que té encomanades.

En l'exercici de les seves funcions ha de respectar la funció consultiva de la Universitat de les Illes Balears, d'acord amb la Disposició Addicional Segona de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

DISPOSICIÓ DEROGATORIA

Queden derogats el Decret 53/1985, de 20 de juny, d'Ensenyament de la llengua i la literatura pròpies de les Illes Balears i les ordres de 10 de setembre del 1985 d'exempcions de l'obligatorietat d'aprenentatge de la llengua catalana en els centres docents no universitaris de les Balears i d'aprovació de llibres de text i material didàctic per als ensenyaments regulats pel Decret 53/1985.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.- Es faculta el Conseller d'Educació i Cultura perquè

dicti les disposicions oportunes per al desplegament i l'aplicació d'aquest Decret.

Segona.- Aquest Decret començarà a vigir el dia en què es publicarà al "Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears".

Donat a Palma de Mallorca, a dia vint-i-vuit d'agost de mil nou-cents vuitanta-sis.

El President,

Signat: Gabriel Cañellas Fons.

El Conseller d'Educació
i Cultura,

Signat: Francisco Gilet Girart.

BOCAIB 20 de Setembre de 1986

MODIFICACIÓ DEL DECRET REGULADOR DE L'ENSENYAMENT DE LA LLENGUA I LITERATURA CATALANES ALS CENTRES DOCENTS NO UNIVERSITARIS

El Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de data 20 de maig de 1986 publicava la Llei 3/86, de 29 d'abril, de Normalització Lingüística. Aquesta Llei, l'havia aprovada el Parlament de les Illes Balears per unanimitat. El Títol II de la Llei 3/86, que fa referència a l'ensenyament, estableix a l'article 19, apartat 1, l'obligatorietat de l'ensenyament de la llengua i literatura catalanes a tots els nivells, els graus i les modalitats no universitaris. L'apartat 2 d'aquest article fa referència a la dedicació horària de l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes, la qual ha d'estar en harmonia amb els plans d'estudis estatals i ha de ser com a mínim igual a la destinada a l'estudi de la llengua i literatura castelleses.

L'article 14 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears confereix a la Comunitat Autònoma competència exclusiva quant a l'ensenyament de la llengua catalana, en harmonia amb els plans d'estudis estatals. Atès que la Comunitat Autònoma no ha rebut encara les transferències en matèria d'ensenyament, resulta que, mentre la Comunitat Autònoma és la que ha de regular tot allò que fa referència a l'ensenyament de la llengua i literatura catalanes, és el Ministeri d'Educació i Ciència el que ha de fixar els límits de l'harmonia abans esmentada i el que ha d'adoptar les mesures necessàries per a fer anar tot el que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha legislat.

L'ensenyament obligatori de la llengua catalana fou establert pel Reial Decret 2913/1979, de 7 de setembre, el qual va romandre vigent fins que al 1985 el Consell de Govern de la Comunitat Autònoma aprovà el Decret 53/1985, de 20 de juny.

El començament de la vigència de la Llei de Normalització Lingüística aconsellà una revisió de la normativa anterior i, consegüentment, el Consell de Govern aprovà, el 28 d'agost de 1986, el Decret d'Ensenyament de la Llengua i Literatura Catalanes. Ara bé,

l'article 19, apartat 2, de l'esmentada Llei de Normalització Lingüística exigeix, com s'ha assenyalat anteriorment, que la dedicació horària de la llengua i la literatura catalanes sigui la mateixa que la dedicada a la llengua i literatura castellanes, la qual cosa implica una modificació de l'horari del pla d'estudis, ja que actualment aquesta equiparació no s'hi dona. De conformitat amb l'article 149 de la Constitució, l'òrgan competent per establir i modificar horaris de plans d'estudis és el Ministeri d'Educació i Ciència, atès que és el que marca l'harmonia amb els plans d'estudis a què es refereix l'article 14 de l'Estatut d'Autonomia.

El desenvolupament per a l'aplicació de la Llei de Normalització Lingüística, a l'article 19, duu implícita una dotació de professorat per a tots els centres d'ensenyament mitjans, ja que amb la introducció de l'ensenyament de la llengua catalana al C.O.U. i al 3r. Curs de 2n. Grau de F.P. i amb l'equiparació entre la dedicació horària de la llengua catalana i la castellana, el nombre d'hores ha d'incrementar-se. Totes aquestes consideracions, juntament amb la necessitat d'elaborar l'Ordre Ministerial que modificarà els horaris, han duit al Ministeri d'Educació i Ciència a comunicar a la nostra Comunitat Autònoma que pensa adoptar totes les mesures necessàries per tal d'executar el que estableix la Llei de Normalització Lingüística a partir del proper exercici econòmic, la qual cosa impossibilita l'esmentada aplicació abans del curs 1987/88.

En conseqüència, la no aplicació per part del Ministeri dels ensenyaments previst al Decret per als cursos de C.O.U. i 3er. del 2n. Grau de F.P. podria donar lloc a una discriminació entre els alumnes dels centres estatals i els dels no estatals; situació que no seria desitjable i que ocasionaria un greuge comparatiu. Per tant, es fa necessari d'arbitrar les mesures oportunes perquè, provisionalment i durant el curs 1986/87, la llengua i la literatura catalanes s'ensenyin a tots els nivells no universitaris, llevat del Curs d'Orientació Universitària i del 3r. curs de 2n. grau de F.P., restant vigent tota la normativa actual que regula l'horari de la llengua i literatura catalanes en els plans d'estudi.

Atès això, a proposta del Conseller d'Educació i Cultura, i havent-ho considerat prèviament el Consell de Govern d'aquesta Comunitat Autònoma a la sessió de dia 18 de setembre de 1986,

DECRET:

Article únic.- Queda modificat l'article 1r. del Decret 74/1986, de 28 d'agost, d'acord amb la redacció següent:

"1.1. La llengua i la literatura catalanes s'impartiran en tots els nivells educatius no universitaris de forma obligatòria i en concordança amb els plans d'estudis generals, d'acord amb el que estableix l'article 19.2 de la Llei de Normalització Lingüística.

1.2. Els programes d'ensenyament han d'assumir les modalitats lingüístiques pròpies de les Illes Balears sense perjudici de la unitat de la llengua catalana.

1.3. En els cursos de C.O.U. i de Tercer Curs de Segon Grau de F.P. l'aplicació d'allò que s'estableix als apartats anteriors queda condicionada que per part dels Òrgans competents siguin fixats els horaris lectius de la llengua i literatura catalanes.

1.4. A l'educació especial l'ensenyament de la llengua catalana es regirà mitjançant una Ordre del Conseller d'Educació i Cultura.

Disposició Final Primera.- Es faculta el Conseller d'Educació i Cultura per al desplegament i l'aplicació d'aquest Decret.

Disposició Final Segona.- Aquest Decret començarà a vigir el dia en què es publicarà al B.O.C.A.I.B.

Donat a Palma de Mallorca, a dia devuit de setembre de mil nou-cents vuitanta-sis.

BOCAIB 15 de Setembre de 1986

441 *Ordre del Conseller d'Educació i Cultura, de dia 29 d'agost de 1986, de regulació de les exempcions de l'aprenentatge de la llengua catalana.*

Senyors,

L'aparició de la Llei de Normalització Lingüística va fixar de manera clara i definitiva el camí que s'havia de seguir a les escoles per a la recuperació de la nostra llengua. El Decret 74/1986, ha fet una passa més i ha concretat de manera pràctica les indicacions de la Llei.

Ambdues normes reconeixen la possibilitat de concedir exempcions de l'obligatorietat de l'aprenentatge de la llengua catalana. Convé ara fixar-ne clarament la justificació i el sistema de concessió de les exempcions.

En conseqüència, d'acord amb les facultats que m'atorguen les disposicions legals vigents, tenc a bé d'emetre la següent

ORDRE:

1.1.- D'acord amb el que s'estableix a la disposició addicional quarta de la Llei 3/1985 de Normalització Lingüística, podran esser exempts de l'aprenentatge de la llengua catalana els alumnes que residixin temporalment a les Illes Balears. El procediment d'exempció es regirà pel que disposen aquesta ordre i la resta de la normativa que hi sigui aplicable.

1.2.- Únicament es podrà al·legar la residència temporal, quan el temps d'estada a les Illes Balears, és a dir, el temps que s'hi hagi residit més el temps previst de residència, sigui inferior a tres anys.

1.3.- L'exempció que es podrà concedir serà vàlida únicament per un any i podrà esser renovada anualment, havent-ho sol·licitat prèviament l'interessat, fins a un màxim de tres anys.

1.4.- La residència temporal es justificarà mitjançant certificat expedit per l'organisme o l'empresa on treballin l'interessat o el seu pare o tutor. En qualsevol cas, el certificat haurà d'indicar la data des de la qual es produeix la residència temporal i el temps previst d'estada a les Balears.

1.5.- En el cas de persones que treballin per compte propi el certificat de residència temporal, el substituirà una declaració jurada en els mateixos termes que els que s'expressen a l'apartat 1.4.

2.- En el cas d'alumnes que presentin deficiències psíquiques, les circumstàncies familiars i socials dels quals aconsellin que facin l'aprenentatge únicament en una llengua diferent de la catalana, podrà quedar sense efecte l'obligatorietat de l'aprenentatge de la llengua catalana, d'acord amb el que s'estableix a l'article 19 de la Llei 3/1986 de Normalització Lingüística.

Amb aquesta finalitat, els interessats, o els seus pares o tutors, hauran d'elevat petició d'exempció de l'aprenentatge de la llengua catalana a l'Honorable Senyor Conseller d'Educació i Cultura acompanyada de la pertinent certificació d'un psicòleg, un psiquiatra o un pedagog.

Mentre subsisteixi la deficiència, aquesta petició haurà de renovar-se anualment.

3.1.- D'acord amb l'article 20.2 de la Llei 3/1986 de Normalització Lingüística, no es podrà lliurar el títol de Graduat Escolar a aquells alumnes que havent començat l'E.G.B. a partir del curs 1986/1987 no demostrin, en acabar-la, un coneixement suficient, oral i escrit, de la llengua catalana i de la llengua castellana.

3.2.- El que es disposa a l'article 3.1. no serà aplicable als alumnes que durant la seva escolaritat obligatòria hagin obtingut l'exempció de l'aprenentatge de la llengua catalana a les Balears o a Catalunya i de la llengua valenciana a la Comunitat Valenciana.

Tampoc no serà d'aplicació per als alumnes que hagin cursat un o més cursos a Comunitats Autònomes diferents de les esmentades al paràgraf anterior.

3.3.- El que es disposa a l'apartat 3.2. serà efectiu sempre que les Comunitats Autònomes de Catalunya i València n'atorguin als estudiants de les Balears la reciprocitat en el tractament.

Amb la finalitat de fer efectiu el que s'expressa al paràgraf anterior, la Conselleria d'Educació i Cultura establirà els convenis oportuns amb els Departaments d'Educació de les Generalitats de Catalunya i València.

4.1.- Les exempcions de l'obligatorietat de l'aprenentatge de la llengua catalana s'hauran de sol·licitar mitjançant instància dirigida a l'Honorable Senyor Conseller d'Educació i Cultura i signada pel pare o tutor de l'alumne, o per l'alumne, en el cas que sigui major d'edat.

4.2.- Les instàncies s'hauran de presentar a la Conselleria d'Educació i Cultura abans del 30 d'octubre del curs per al qual hom en sol·licita l'exempció, o bé dins els 30 dies següents a la formalització de la matrícula, si es tracta de trasllat de matrícula viva.

4.3.- La sol·licitud d'exempció de l'obligatorietat de l'aprenentatge de la llengua catalana haurà d'anar acompanyada dels documents següents:

- Certificat de residència temporal, si hi pertoca, d'acord amb el que estableix l'article 1 d'aquesta Ordre.
- Certificat de deficiència psíquica o sensorial, si hi pertoca, d'acord amb el que estableix l'article 2 d'aquesta Ordre.
- Fotocòpia compulsada de l'expedient acadèmic de l'alumne.
- Qualsevol altra documentació que l'interessat consideri oportuna.

4.4.- Una vegada presentada la sol·licitud, els serveis tècnics de la Conselleria l'estudiaran i, un cop fetes les gestions que considerin oportunes, n'elaboraran una proposta de resolució, la qual, signada pel Director General d'Educació, serà elevada al Conseller d'Educació i Cultura, qui, abans del 30 de novembre, o dels 30 dies des de la presentació de la sol·licitud, en resoldrà.

4.5.- La Conselleria comunicarà als interessats el que s'hagi resolt.

4.6.- Igualment, de les resolucions adoptades, se'n donarà compte a la Direcció Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència perquè les posi en coneixement dels centres on cursin estudis els alumnes afectats.

4.7.- Hom podrà recórrer les resolucions adoptades per la Conselleria en els terminis i les circumstàncies que preveu la Legislació vigent.

5.- Queda derogada l'Ordre del Conseller d'Educació i Cultura de 10 de setembre del 1985, per la qual es regulaven les exempcions de l'obligatorietat de l'aprenentatge de la llengua catalana.

6.- Aquesta Ordre començarà a vigir el dia en què es publicarà al "Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears".

BOCAIB 15 de Setembre de 1986

440 *Ordre del Conseller d'Educació i Cultura, de dia 29 d'agost de 1986, de regulació de l'ensenyament en Llengua Catalana en els centres docents no Universitaris de les Illes Balears.*

Senyors,

D'acord amb el Decret 74/1986, de dia 28 d'agost, que regula l'ensenyament de la llengua catalana a les Illes Balears, i en ús de les atribucions que em confereixen les disposicions legals vigents, tenc a bé d'emetre la següent

ORDRE

1.- D'acord amb l'article 2 del Decret 74/1986, de dia 28 d'agost, de regulació de l'ensenyament de la llengua catalana a les Balears, els centres docents no universitaris de les Illes que rebin l'autorització pertinent, podran impartir programes en llengua catalana, en les condicions que s'estableixen a l'Ordre present.

2.1.- La implantació de programes en llengua catalana, tant si es tracta de programes que comprenen la totalitat d'un cicle, com si es tracta de programes d'àrees concretes, ha de fer-se de manera gradual i ha de començar sempre pel cicle o el curs inferiors de l'E.G.B., per tal d'anar avançant progressivament.

2.2.- En cap cas no podran aplicar-se programes en llengua catalana, ni a l'E.G.B. ni als Ensenyaments Mitjans, si prèviament no s'ha implantat l'ensenyament d'aquesta llengua en els cicles i/o els cursos inferiors.

2.3.- Els centres que utilitzin la llengua catalana com a idioma vehicular de l'ensenyament han d'adoptar les mesures necessàries perquè, com a mínim, dins un mateix cicle educatiu no es vegi interrompuda la utilització d'aquesta llengua.

3.1.- Els centres que desitgin implantar programes en llengua catalana hauran de presentar, abans del 31 de desembre de l'any anterior al del començament de la implantació d'aquests programes, la documentació següent:

A. Instància dirigida a l'Honorable Senyor Conseller d'Educació i Cultura, signada pel Director del Centre.

B. En el cas de centres concertats i públics:

- Acta de l'acord del Consell Escolar adoptat per majoria absoluta, signada per tots els components d'aquest organisme, amb expressió de la representació que hi ostenten.

- Estudi sòcio-lingüístic de l'alumnat.

- Acord del Claustre de Professors pel qual s'aprova el pla pedagògic que es vol implantar al centre.

- Projecte pedagògic que hi pensen implantar, tan detallat com sigui possible.

C. En el cas de centres no concertats, se substituirà l'acord del Consell Escolar per una sol·licitud del titular del centre acompanyada d'acord favorable dels òrgans col·legiats del centre degudament signat.

La resta de la documentació a presentar serà la mateixa que per als centres concertats.

3.2.- Una vegada rebuda la sol·licitud a la Conselleria, els ser-

veus tècnics pertinents d'aquesta n'elaboraran l'informe. Per a la confecció d'aquest informe podran realitzar les gestions i demanar les informacions que considerin oportunes.

Posteriorment, n'elevaran proposta de resolució al Conseller d'Educació i Cultura.

3.3.- La Conselleria en traslladarà l'informe i la proposta de resolució al Ministeri d'Educació i Ciència de la manera que reglamentàriament es determinarà.

El Ministeri d'Educació i Ciència n'adoptarà raonadament i dins l'àmbit de les competències estatals la resolució definitiva.

3.4.- Se n'haurà de comunicar al director del centre interessat la resolució definitiva, abans del 31 del mes de maig següent a la data de presentació de la sol·licitud.

4.1.- Les autoritzacions que se'n concediran seran sempre per a cursos complets i tindran caràcter provisional durant un any escolar. Si no hi ha causa que en motivi la revocació, les autoritzacions s'entendran definitives, una vegada acabat el termini de provisionalitat.

4.2.- Els centres que imparteixen programes en llengua catalana estaran obligats a facilitar a la Conselleria d'Educació i Cultura tota la informació que aquesta els sol·liciti en relació amb aquests ensenyaments.

4.3.- En la impartició de programes en llengua catalana, mai no podran utilitzar-se llibres de text que la Conselleria d'Educació i Cultura no hagi aprovat.

5.- En el termini de tres mesos a partir del dia en què es publicarà aquesta ordre, la Conselleria d'Educació i Cultura realitzarà una enquesta que permetrà de conèixer la situació real de l'ensenyament en català a tots els centres de les Illes Balears.

6.- Aquesta Ordre començarà a vigir el dia en què es publicarà al "Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears".

BOCAIB 10 de Novembre de 1986

540 ORDRE DEL CONSELLER D'EDUCACIO I CULTURA, DE DIA 29 DE SETEMBRE DE 1986, PER LA QUAL S'ESTABLEIX EL PLA DE RECICLATGE DEL PROFESSORAT I ES FIXEN LES TITULACIONS QUE CAL TENIR PER TAL D'IMPARTIR L'ENSENYAMENT DE I EN LLENGUA CATALANA.

Srs.:

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de Normalització Lingüística marca dins el Títol II les pautes a què s'ha d'ajustar l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes a les Illes Balears.

El Decret 74/1986, de 28 d'agost, desplega el Títol II de la Llei esmentada i concreta molt més quina ha de ser la mecànica per a l'ensenyament de i en català a les nostres Illes.

L'article 8.1 de l'esmentat Decret determina que la Conselleria d'Educació i Cultura ha de fixar els requisits específics, amb excepció de la titulació general establerta pel Ministeri d'Educació i Ciència, que ha de reunir el professorat de llengua catalana als diferents nivells no universitaris.

En conseqüència, atesa la necessitat de regular aquestes matèries, i d'acord amb la disposició final primera del Decret 74/1986, de 28 d'agost,

ORDRE

1.- Les titulacions que hauran de posseir els docents que vulguin impartir classes de llengua i literatura catalanes als diferents centres docents de les Illes Balears seran les següents:

1.1.- Pre-Escolar i E.G.B.:

– Títol de Professor d'E.G.B. especialitzat a l'àrea de Filologia Catalana.

– Títol de Professor d'E.G.B. i estar en possessió del Títol de Professor de Llengua Catalana de les Illes Balears.

1.2.- B.U.P., F.P. i C.O.U.:

– Títol de Llicenciat en Filologia Catalana de qualsevol Universitat Espanyola.

– Títol de Llicenciat en Filologia Hispànica i estar en possessió del títol de Professor de Llengua Catalana de les Illes Balears.

– Títol de Llicenciat en Filologia Romànica i estar en possessió del títol de Professor de Llengua Catalana de les Illes Balears.

1.3.- A l'efecte de poder impartir classes de llengua i literatura catalanes a les Illes Balears, es consideraran equivalents al títol de Professor de Llengua Catalana de les Illes Balears els títols corresponents de la Generalitat de Catalunya i de la Generalitat Valenciana.

1.4.- A més dels títols assenyalats al punt 1.1. d'aquesta Ordre, es consideraran vàlids per a impartir classes de llengua i literatura catalanes els títols que siguin considerats equivalents per la Conselleria d'Educació i Cultura havent examinat prèviament l'informe de la Comissió Tècnica d'Assessorament.

1.5.- A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre, els centres docents tendran 60 dies per a comunicar a la Conselleria la relació dels professors que hi imparteixen la llengua i la literatura catalanes amb expressió de les titulacions de cada un d'ells degudament acreditades.

1.6.- Per a impartir classes de llengua i literatura catalanes als nivells no universitaris que no s'han especificat al punt 1.1. d'aquesta Ordre, caldrà estar en possessió dels títols o les condicions acadèmico-administratives que es requereixen per a cada un d'aquests ensenyaments i, a més, estar en possessió del títol de Professor de Llengua Catalana de les Illes Balears.

2.- La Conselleria d'Educació i Cultura organitzarà un pla de Cursos de Reciclatge per al professorat de les Illes i establirà el pertinent conveni amb la Universitat de les Illes Balears per tal de dur-lo a terme.

3.1.- L'estructura del pla de reciclatge serà la següent:

A– Nivell Llindar: Serà un curs dirigit als no catalanoparlants i actuarà com a curs introductor al reciclatge.

B– Nivell Elemental: Aquest Nivell tindrà dos cursos. La superació d'aquest nivell donarà opció al diploma de capacitació.

C– Nivell Superior: Constarà d'un sol curs, la superació del qual donarà opció al títol de Professor de Llengua Catalana de les Illes Balears.

3.2.- Les assignatures i els programes de cada curs són els que figuren a l'annex d'aquesta Ordre.

3.3.- La Universitat lliurarà al professor que superi el nivell elemental un certificat amb el qual la Conselleria d'Educació i Cultu-

ra lliurarà a l'interessat el diploma de capacitació. L'esmentat diploma de capacitació facultarà el professor que el posseeixi per a impartir classes en català a tota l'E.G.B. i per a fer classes de llengua catalana a Pre-Escolar i al Cicle Inicial d'E.G.B.

Quan un professor hagi superat el nivell superior del reciclatge, la Universitat li lliurarà un certificat acreditatiu de tal circumstància. A la vista d'aquest certificat, la Conselleria d'Educació i Cultura expedirà a favor de l'interessat el títol de Professor de Llengua Catalana de les Illes Balears.

El títol de Professor de Llengua Catalana facultarà l'interessat per a impartir classes de català a E.G.B.

Ambdós títols, el Diploma de Capacitació i el de Professor de Llengua Catalana, faculten els interessats sempre que compleixin els requisits acadèmic-administratius exigits per a poder impartir classes en llengua catalana als diferents nivells educatius no universitaris.

3.4.- Per a aquells alumnes que vulguin superar el reciclatge sense cursar la totalitat del pla, s'estableixen les proves següents:

Accés I.- Superar aquesta prova dóna accés al Nivell Elemental sense cursar el Nivell Llar. Aquesta prova és exclusivament per a no catalanoparlants.

Accés II.- Superar aquesta prova equivaldrà a superar el nivell elemental i per tant donarà accés directe al nivell superior i també al diploma de capacitació.

Accés III.- Aquesta prova equivaldrà a superar tot el pla de reciclatge i per tant donarà accés directe al títol de Professor de Llengua Catalana de les Illes Balears.

Els programes sobre els quals versaran les proves d'accés figuren a l'annex II d'aquesta Ordre.

Les proves d'accés es realitzaran el juny i el setembre de cada any en les dates en què, oportunament i amb una antelació mínima d'un mes, s'anunciaran en els mitjans de comunicació social de Balears.

3.5.- Per a matricular-se als Cursos de Reciclatge s'haurà d'estar en possessió de qualcuna de les titulacions següents:

- Títol de Professor d'E.G.B.
- Títol de Llicenciat en qualsevol Facultat o Escola Tècnica Superior.
- Títol de qualsevol Escola Universitària.

La matrícula serà exclusivament oficial i es formalitzarà al lloc que oportunament designarà la Universitat de les Illes Balears.

4.- Els professors que en el moment de publicar-se aquesta Ordre hagin superat els dos primers cursos de reciclatge podran sol·licitar el corresponent certificat acadèmic i, a continuació, el diploma de capacitació.

5.- Queda derogada l'Ordre del Conseller d'Educació i Cultura de 15 de gener de 1986, per la qual s'aproven els programes dels cursos de reciclatge, i que fou publicada al B.O.C.A.I.B. núm. 3 de 30 de gener de 1986.

6.- Aquesta Ordre començarà a vigir el dia en què es publicarà al Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Donada a Palma de Mallorca, a dia vint-i-nou de setembre de mil nou-cents vuitanta-sis.

SOBRE NORMALITZACIO LINGUISTICA

Josep M. Llompart

Ja t'aniràs castellanitzant a poc a poc. Es qüestió d'una estona de paciència, quatre o cinc segles, i tot anirà com una seda... ¿Què us sembla? Doncs an aquesta exhortació filisteia, jo i els qui com jo pensen i senten, pocs o molts, vet aquí la resposta que donaríem: "No volem!"

Joan Alcover (1903)

**normalització
lingüística
a debat**

Hom es preocupa, o se n'ha hagut de preocupar en determinades conjuntures històriques, per la situació del francès en el Québec, per la situació del neerlandès a Flandes o per la situació del castellà —i amb quins escarafalls sentimentals!— a Filipines o a Califòrnia. A tots aquests països s'han produït situacions diglòssiques, resoltes, o en vies de resoldre's, bé per la normalització de la llengua baixa —cas del Québec i de Flandes—, bé per la substitució lingüística —cas, ai las!, de Filipines i de Califòrnia—. Ningú no s'ha hagut de preocupar, emperò, per la sort de la llengua francesa, ni de la llengua neerlandesa, ni de la llengua castellana.

Ben diferent és el nostre cas. No es tracta d'un problema limitat a un espai geogràfic concret, sinó estès a tot arreu de l'àrea lingüística que ens és pròpia. Si el francès fos expulsat del Québec, romandria viu i esponerós a la resta de la Francofonia; si el neerlandés desaparegués de Flandes, trobaria un refugi segur a Holanda; si el castellà fos definitivament esborrat —oh desgràcia!— de les Filipines i de Califòrnia, es mantindria, tan gloriós com de costum, a l'Estat espanyol i, més o menys, a totes i a cada una de les "veinte naciones". Fins i tot si el gallec es morís a Galícia, perviuria encara, emmascarat i dissimulat, a Portugal i en el Brasil.

Però si arribava un dia que el català deixàs d'usar-se en els Països Catalans, no li restaria cap més camí que el del cementiri: a fer vaumes vora la humil sepultura del dàlmata i la tomba fastuosa del llatí. Nosaltres no tenim rerapaís lingüístic. A nosaltres no ens ha de preocupar la vida del català en un lloc concret, sinó, "tout court", la vida del català.

La situació és evidentment greu. Si no amagam el cap sota l'ala i consideram amb valentia, sense miratges consoladors, la realitat sociolingüística dels Països Catalans, podem comprovar com s'hi perfila, cada cop amb més fermesa, la superació de la secu-

lar situació de disglòssia per la via de la substitució lingüística. A la Catalunya del Nord (és a dir a les comarques catalanes sotmeses a sobirania francesa) i a la Franja d'Aragó aquesta substitució ja ha arribat gairebé a consumir-se, i si el català s'hi manté encara una mica és només per l'esforç desesperadament voluntarista d'unes minories. En el País Valencià el procés és accelerat i ja ha tocat sostre en determinats sectors socials. En el Principat i a les nostres illes la situació és aparentment més favorable, però el procés també s'hi ha engegat i va fent via davall davall, a les sordes, com un foc colgat.

D'unes enquestes realitzades no fa gaire a Catalunya, hom arribava a la conclusió que, si bé el coneixement del català havia augmentat d'una manera satisfactòria, havia minvat, en canvi, el seu ús social, de manera que es podia preveure, en un futur més o menys remot, la seva reducció a llengua de cultura. I ja sabem com acaben les llengües que són només "de cultura". És aquella possible —i terrible— "llatinització" que jo mateix, amb gran escàndol dels filisteus, dels optimistes a ultrança i dels estruços, vaig denunciar fa una partida d'anys.

¿Us heu deturat a observar quina és la llengua habitual de relació entre els nostres escolars, entre els nostres estudiants, entre el nostre jovent en general, siguin o no de família castellanoparlant? Observau-ho, i no únicament a les Illes, sinó a tot arreu, i treis-ne conclusions. No us costarà gaire d'imaginar un futur en què el català serà conegut de tothom, en què tots els rètols del carrer seran en català i en què tots els actes oficials es faran en català; però en què la llengua d'ús habitual, la llengua del carrer, la llengua normal i quotidiana de comunicació, serà el castellà. És, més o menys, allò que li va passar al llatí.

Aquestes reflexions meves han estat qualificades de catastrofistes i àdhuc d'apocalíptiques. Ni una cosa ni l'altra: senzillament realistes. I si volem sortir endavant, la primera cosa que cal que ens imposem és el més cru i més fred dels realismes. Al capdavall, si jo cregués que el procés de substitució lingüística és irreversible, seria el primer a creuar-me de braços i esperar que es consumàs. I sé cert que no caldria tenir quatre o cinc segles de paciència, com creia Joan Alcover. Una vintena d'anys i llestos.

Davant una situació com la nostra, no hi valen lleis ni decrets de normalització lingüística. És clar que el marc legal és necessari, però allò que en defi-

nitiva comptarà i valdrà és la nostra actitud, la nostra voluntat. No són les lleis el que normalitza una llengua, sinó la voluntat dels qui la parlen. A mi ja em va bé la Llei de Normalització aprovada pel Parlament de les Illes. Tant de bo si se n'aplicava amb rigor només un cinquanta per cent! Allò que no em va bé són les actituds febles, les transaccions contemporitzadores, les positures còmodes, la beateria que crec que tot va de la millor manera possible i les inèrcies inconscients. Repetesc que som nosaltres, no les lleis, qui hem de dur a terme la normalització del català. Nosaltres, amb la convicció que en aquesta tasca ens hi jugam la pell col·lectiva, el ser o el no ser del nostre país.

No cal discutir, em pens, les claus, els mètodes i les normes de conducta lingüística imprescindibles per a aquesta normalització. Fet i fet ja les sabem. Només vull insistir en un punt: la normalització no s'aconseguirà mentre l'ús del català —dic l'ús, no el coneixement— en tots els registres i en tots els nivells, no sigui una *necessitat* per a tots els que viuen i treballen en els Països Catalans. No una

necessitat violenta ni imposada, sinó assumida com la cosa més natural del món. Com assumim la necessitat d'usar el francès si volem viure i treballar a Rouen, o d'usar l'alemany si volem viure i treballar a Frankfurt.

Aquesta idea de *necessitat* ha de presidir la nostra actitud lingüística, sense esgarips ni traumes, però amb absoluta fermesa. I no hi ha dubte que dins el marc legal que tenim, si sabem potenciar-lo com cal, aprofitant-ne totes i cada una de les possibilitats, la creació d'aquesta *necessitat* és del tot factible. Tot depèn —deixau-m'ho dir una vegada més— de nosaltres, de la nostra voluntat.

El futur de la llengua està, doncs, en les nostres mans. I pensant en aquest futur, enfront dels filisteus que tiren la pedra i amaguen la mà, dels optimistes frívols que pensen que ja tenim la seu plena d'ous i dels estruços que amaguen el cap sota l'ala, he de proclamar un optimisme profund. Sabem quin és el mal i sabem com conjurar-lo. Encara hi som ben a temps. El procés de substitució lingüística s'invertirà *si volem*. I vull creure que *ho volem*.

Estudiantes KONTIKI 86

Programa de Viajes

La mayor organización de viajes para estudiantes
12 años y más de 100 mil estudiantes son el exponente
de nuestra experiencia y éxito.

SOLICITE EL PROGRAMA DE VIAJES 1986

Estudiantes

VIAJES
KONTIKI
GAT 86

Oficinas Centrales
Paseo Marítimo, 13-15
Tels. (971) 28 48 08 - 28 93 00
07014 PALMA DE MALLORCA

Delegación Valencia
Pasaje Rex, 5
Tel. (96) 3527569
46002 VALENCIA

Delegación Madrid
Entrearroyos, 17
Tels.: (91) 4391909-4399292
(Moratalaz) 28030 MADRID